

K NEDOŽITÝM 80. NAROZENINÁM STANISLAVA HOLUBA

TO THE UNATTAINED 80TH BIRTHDAY OF STANISLAV HOLUB

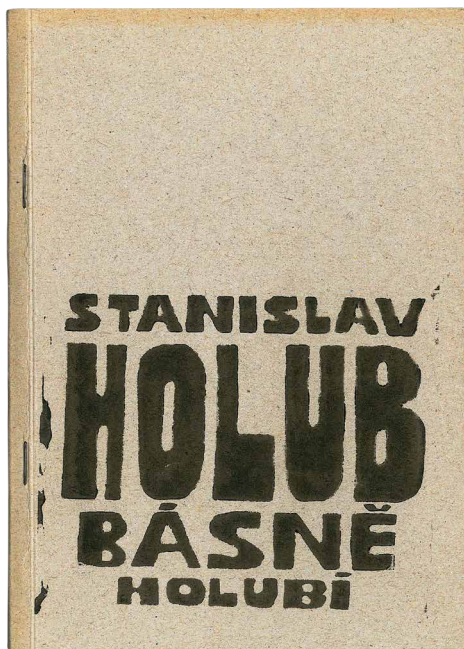
Michal Rádł

Státní okresní archiv Česká Lípa; radl@soalitomeric.cz

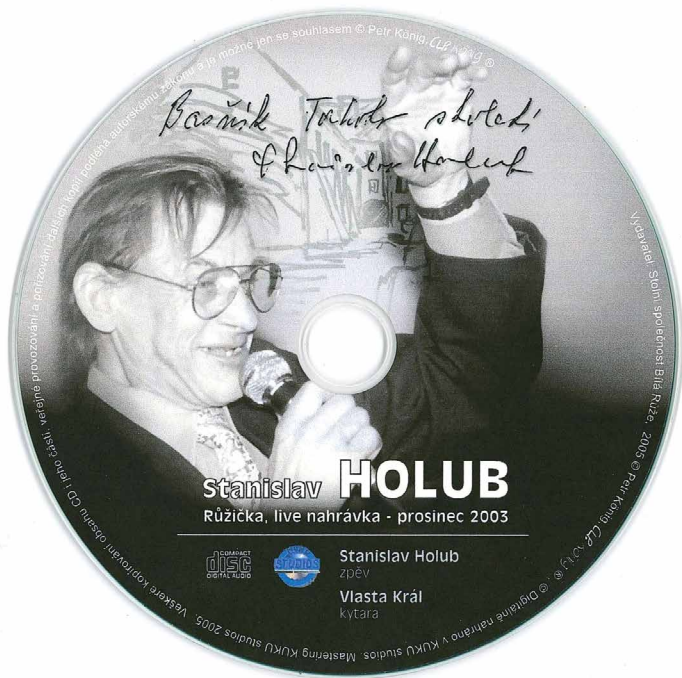
Na podzim 2023 přišla Česká Lípa o svéráznou postavu všestranného „umělce“, básníka Stanislava Holuba. Standa Holub byl po celý svůj život místní figurkou, kterou znal téměř každý. Byl to malý velký muž, vždy v saku nepadnoucí kravatě s kšiltovkou, jako když byla právě vytažená z popelnice..., přesně tak se mi Standa Holub vždy vybaví.

Narodil se 10. března 1944 Františce Plutnarové, která pocházela z Maďarska, a otci Stanislavovi v obci Skřivany u Nového Bydžova. V roce 1948 byl Standy tatínek přeložen na dráhu do České Lípy. Standa začal v České Lípě navštěvovat základní školu Dr. M. Tyrše, kde vychodil celkem šest tříd, a jak později sám vzpomínal, *...pak už to oboustranné trápení nemělo smysl...* a přestoupil na Zvláštní školu v Moskevské ulici. Standa zas až tak často školu nenavštěvoval, a tak i po dohodě s rodiči byl umístěn v Domově pro mládež v Jiříkově u Rumburka. I odsud se vydával častěji na cesty než do školy. Pravidelně s kamarády ze školy utíkal, často jen pěšky s cílem dojít až do Prahy. Po ukončení základní školní docházky učinil pokus o nástup na učební obor pekař v Husinci u Prachatic, což skončilo nezdarem. Standa propadl u závěrečných zkoušek z matematického výpočtu pekárenských teplot a bylo po pekařské kariéře. Následoval přesun domů do České Lípy, kde nastoupil do podniku Technoplyn v Dubické ulici jako plnič acetylenových láhví. Následně epizodně pracoval na stavbě sklárny Lustry v Kamenickém Šenově, to vše stihl na počátku šedesátých let. Od roku 1961 pracoval i díky přímluvě maminky jako pomocný zahradník ve Vagonce, chvíli se mihl i v TONu Mimoň, aby následně zakotvil jako pracovník zásobovacího skladu ČSD v České Lípě.

Obr. 1. Sbíрка básní a aforismů Básně holubí z roku 1998 (sbírka SOka Česká Lípa).

V šedesátých letech začala Standova umělecká kariéra. Ve vinárně Union se setkal se svým budoucím přítelem sochařem Františkem Lipenským (1932–2023), u kterého často pobýval a staral se o hosty, kteří tehdy mistra Lipenského v jeho českolipském atelieru navštěvovali. Tím Standa poznal řadu významných osobností té doby, např. známého kapelníka divadla Semafor Ferdinanda Havlíka, který Standu pozval do Semaforu. V Semaforu se Standa díky svému uměleckému naturelu lehce seznámil s Jiřím Šlitrem, Jiřím Suchým, režisérem Jánem Roháčem či dramaturgem Ivo Paukertem, vzpomínali na něj Miloslav Šimek i Naďa Urbánková a řada dalších. Tak se poměrně nenápadně dostal mezi pražské umělce. Ve druhé polovině šedesátých let začal Standa psát básně, začal vystupovat před publikem, např. v Doksech na majálesu, jazzových dnech v Nedamově nebo na zájezdech s divadlem Semafor. Na konci šedesátých let měl už Standa vlastní pořad – Hovory přes rameno, kde se vyjadřoval k různým tématům a coje hlavní, bavil lidi svým osobitým

Obr. 2. Titulní foto CD Stanislava Holuba z roku 2005 (sbírka SOKA Česká Lípa).

humorem. Mezi lety 1965–1973 bylo uvedeno 98 pořadů Hovory přes rameno, jejichž drtivá většina se odehrála v Luxor Clubu na Střelnici. V roce 1970 byly hovory z politických důvodů zakázány. I nadále zpíval a vyprávěl své neuvěřitelné zážitky ze života, navštěvoval koncerty bigbeatových kapel místních i přespolních a vždy si dokázal najít cestu na jeviště. Standa vydával a psal mezi lety 1966–2005 Umělecké noviny a Umělecké listy, kde vycházely jeho básně i další jeho glosy a vtipné hodnocení současnosti.

Pracovní kariéra ovšem nebyla tak zářná jako ta umělecká. V letech 1971–1974 Standa pracoval jako dělník podniku Sedřez v České Lípě, následně jako dělník u podniku Montované stavby Praha, kdy dva roky bydlel v Praze na ubytovně. Předposledním zaměstnavatelem byly Uranové doly Hamr, kde pracoval čtyři roky. Pracovní kariéru ukončil jako pracovník domovní správy ve Stráži pod Ralskem a poté odešel do invalidního důchodu. V roce 1980 se Standa oženil s Ivanou Horáčkovou, se kterou se posléze rozvedl a děti spolu neměli.

Umělecká kariéra pokračovala vystupováním Standy v českolipských lokálech, často i za doprovodu kytaristy Vlasty Krále. Oblíbená a vítaná byla jeho přítomnost v restauraci Bílá růže či v Luxoru na Střelnici, ale i jinde. Standa ve své kariéře napsal i několik scénářů pro televizi a jak sám říkal, napsal drama pro barevnou kanadskou televizi v roce 1967 s názvem To zavínil on.

Standa Holub měl řadu podporovatelů a mecenášů, kteří shromáždili Standovu uměleckou tvorbu a tu vydali ke Standovým 54. narozeninám v roce 1998. Sbírka básní a aforismů s názvem Básně holubí byla vydána Stolní společností Bílá růže Česká Lípa v limitovaném nákladu 54 kusů. Za vydáním stáli Standovi přátelé Petr Lukáš, Pavel Kraus a Petr König. V roce 2005, tedy k mistrovým

Obr. 3. Pozvánka na posezení k 62. narozeninám S. Holuba (sbírka SOKA Česká Lípa).

Českolipský básník

Vás zve na úúmělecké posezení narozenin

62 **KD CRYSTAL JAMM SESSION**
18.00 hod. **velký sál**
let 10.3. 2006

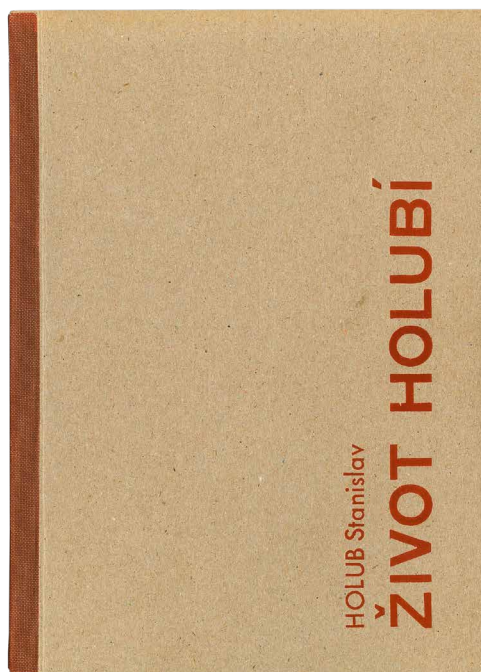
k poslechu hraje **Vlasta Král**
bavit Vás bude osobně
básník **Stanislav Holub**

deus
klášterní restaurace
českolipské muzeum
barum
poláček
král
úklidová služba soukup
vinařství zámecká
restaurace nebo
restaurace u michala sever
restaurace moravanka
new tequila bar
externí oprava praček jabálek
bar crystal
crystal
a přátelé...

Až uvidíš hvězdy pohledf na ně
Vše se ti splní
Já jsem se podíval
Do náruče mi spadla hezká děva
Nevyměnil bych jí za nic na světě
Ani za cukrkandi

↓ ↓
↓ ↓
↓ ↓
↓ ↓
↓ ↓

s pozvánkou vstup zdarma

Obr. 4. Kniha vzpomínek Život Holubí z roku 2005 (sbírka SOKA Česká Lípa).

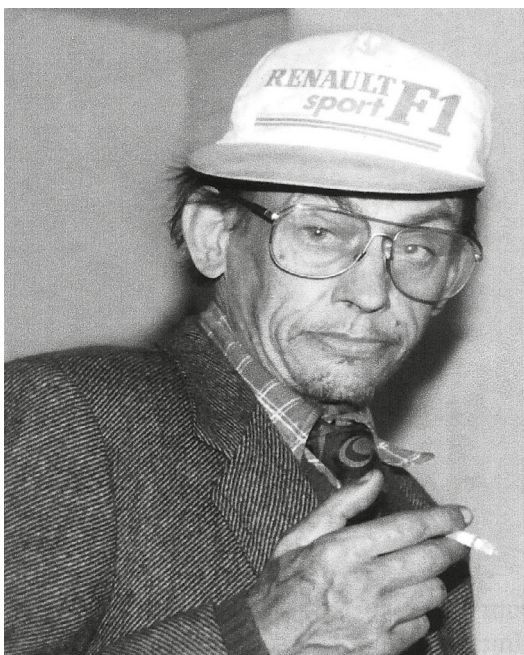
61. narozeninám, byla vydána druhá limitovaná knížka s názvem Život Holubí, kde umělec vzpomíná na svůj život a životní kotrmelce umělecké i osobní povahy. Ani toto dílko by nebylo vydáno bez pomoci přátel a sponzorů. Vydavatelem byla opět Stolní společnost Bílá růže Česká Lípa. Navíc zde bylo přidáno i CD s vystoupením Standy Holuba v prosinci 2003.

Standa Holub tvořil dál, a jak stárnul a horšilo se mu zdraví, tak se z českolipských hospod stáhl a začal se stále častěji objevovat v českolipské nemocnici. Byl vášnivým kuřákem i milovníkem alkoholu, což mu také podlomilo zdraví. Své pobyty pravidelně střídal mezi léčebnou pro dlouhodobě nemocné v České Lípě a Domovem pro seniory Pampeliška ve Stráži pod Ralskem, kde bydlel naposledy. Standa Holub odešel do uměleckého nebe 10. listopadu 2023 v českolipské nemocnici.

Na Standu Holuba bylo vzpomenu i jeho přáteli v restauraci Nebe v České Lípě 21. listopadu 2023. Celý večer zorganizoval Standův mecenáš Petr Skokan. V rámci vzpomínkového večera byl Rudolfem Živcem promítán vzpomínkový film a českolipský archivář Michal Rádl připomněl umělcův naplněný život. Vzpomínkový večer byl zakončen recitací umělcových básní v podání Tomáše Cidliny. Následně vyšel 23. listopadu v Českolipském de-

niku mistrův nekrolog z pera redaktorky Ladislavy Sdrzallek a v kostele Narození Panny Marie byl jeho skon za hojně účasti občanů 21. listopadu vzpomenu i českolipským děkanem Viliamem Matějkou. Na květen 2024 plánuje pohřební bratrstvo umístění básnickovy pamětní desky na dům čp. 82 v centru České Lípy a také uspořádání koncertu na počest nedožítých 80. narozenin v restauraci Nebe v České Lípě.

Standova drobná umělecká pozůstalost je uložena ve Státním okresním archivu Česká Lípa, a to díky jeho příteli, emeritnímu českolipskému archiváři Miloši Sovadinovi.

Obr. 5. Portrét S. Holuba, jak ho znali spoluobčané (sbírka SOKA Česká Lípa).

ABBILDUNGEN

- Obr. 1. Sammlung von Gedichten und Aphorismen „Die Gedichte von Tauben“ aus dem Jahr 1998 (Sammlung Staatliches Kreisarchiv Česká Lípa).
- Obr. 2. Titelbild der CD von Stanislav Holub aus dem Jahr 2005 (Sammlung Staatliches Kreisarchiv Česká Lípa).
- Obr. 3. Einladung zu einem Treffen zum 62. Geburtstag von S. Holub (Sammlung Staatliches Kreisarchiv Česká Lípa).
- Obr. 4. Erinnerungsbuch „Das Leben der Tauben“ aus dem Jahr 2005 (Sammlung Staatliches Kreisarchiv Česká Lípa).
- Obr. 5. Porträt von S. Holub, wie ihn seine Mitbürger kannten (Sammlung Staatliches Kreisarchiv Česká Lípa).

Übersetzt von Petra Sochová